

diari catalana

setmanari nacionalista d'esquerra

IDEALS I SIMBOLS

LA BANDERA ÚNICA

Cal ésser uns perfectes regionalistes, uns regionalistes autèntics, per a denunciar i censurar, com fa un diari barceloní, el fet que en determinades entitats oneja des de fa algunes setmanes, tota sola, la bandera de Catalunya. ¿No és aquesta bandera única, precisament, la que ha caracteritzat les velles i les noves entitats catalanistes?

La Unió Catalanista i el Centre Nacionalista Republicà, no arboraren cap altra bandera sinó la catalana. La Lliga Regionalista mateixa tingué aquesta bandera única i gloriosa fins que, en temps de la segona dictadura, adoptà les dues banderes alhora: la nostra i l'espanyola monàrquica, que després substituï per la tricolor republicana.

Entre els catalanistes que resten a la Lliga, haurà produït un tristíssim efecte la denúncia i la censura que han aparegut a "La Veu de Catalunya". Heu-vos ací que Prat de la Riba no hauria permès mai i que Puig i Cadafalch no gosarà a aprovar. Volem creure que es tracta d'un solt escrit per una ploma inconscient i subalterna.

La bandera val com a símbol d'una pàtria, com a senyera d'un ideal. No sentim la idolatria de les banderes. Sentim, això sí, l'amor dels ideals simbolitzats. És per l'ideal i per la pàtria que estimem la bandera flamejant de la nació nostra.

No creiem que sigui un mancament el donar a la bandera catalana la companyia de la bandera tricolor de la República. Juntes aparegueren aquestes banderes en l'hora històrica en que l'inoblidable Francesc Macià proclamà la República catalana. Totes les banderes de llibertat poden anar juntes, i cap no ha d'averkonyir-se de la companyia d'una altra. Si alguna deixés d'ésser bande ra de llibertat, amb la pèrdua de l'ideal perdria la vàlua.

No hem guaitat amb gelosia, fins ací, la parella de banderes. Comprenem les raons del "bibanderisme" català i republicà. Però hem cregut sempre, i ara creiem més que mai, que el "bibanderisme" no és necessari a Catalunya i que de vegades no és oportú.

Recordem que, mesos enrera, un estimat col·lega del Parlament va explicar-nos que en una entitat de la seva població hi havia diversos parers sobre la qüestió de les banderes.

Els socis estaven, en aquest punt, una mica dividits: uns preferien la tricolor, uns altres la catalana, i uns altres les volien totes dues ensems. "Voleu donar-me el vostre parer per es-

crit?", va dir-nos l'amic. I nosaltres, sense dubtar gens, escrivírem el nostre dictamen, que fou el següent: s'ha de posar la bandera catalana, i amb aquesta ja n'hi ha prou, perquè avui és la bandera nacional i la bandera republicana per excel·lència.

No ens desplaui de veure la bandera catalana en bones companyies. Però com a pràctica normal, és naturalíssim que la bandera nostra s'exhibeixi tota sola sota el cel de Catalunya. Lliurement, podem arborar i honorar la bandera tricolor. Com a obligació, com a imposició, no podem fer-ho.

I a fe que, en altres pobles, aquestes coses es porten força més lluny d'on les portem els catalans. A l'Estat lliure d'Irlanda —i això ja abans de governar Eamon de Valera— la bandera britànica no és exhibida. Només s'exhibeix, com a pròpia, la bandera irlandesa nacional.

¡Compte amb el bilingüisme i amb el "bibanderisme" forçats! Una llengua i una ànima. Una pàtria i una bandera.

A. ROVIRA I VIRGILI

ENTRE LA SANG I L'ESPERIT

CATALUNYA, POBLE EUROPEU

En un dels seus darrers articles "Gaziel" comentava com Europa, més que una unitat geogràfica, amb les seves delimitacions frontereres a base d'accidents naturals i d'identitats geològiques, ha significat sempre un conjunt orgànic mogut, impulsat i contornejat per forces espirituals.

Europa ha estat un concepte civilitzat i civilitzador. Des de la mil·lenària cultura helènica, primera evasió del fatalisme oriental i primera integració de les possibilitats humanes, fins al frenetisme esberlat i obsessionant dels nostres dies, Europa ha significat una dimensió vital que pugna contra el predomini biològic que persegueix una impregnació, sinó totalitària, almenys orientadora, de l'influx de l'Esperit.

Aquesta virtual ascensió europea, que en el segle XVIII,è dominà ja les altures intel·lectuals del continent, crea noves i sàvies fórmules polítiques i enlluenteix, àdhuc, el món elegant i frívol de l'època; que en el segle dinovè, sota l'aplicació

mecànica del que Galileu anomenà la "Nuova" Ciència aconseguix canviar per complet els mètodes de producció i treball, l'aspecte secular de tantes coses i el mateix panorama mundial; aquesta ascensió de l'espiritualitat europea, ininterrompuda des del Renaixement, trontolla en els nostres dies, sobretot quant a organització col·lectiva, i amenaça d'esfondrar-se davant l'empitjorament de la crisi econòmica i els remeis regressius que es pretèn donar-li.

I en mig del ressorgiment de les forces brutals i autoritàries, absorvents dels valors de la plenitud humana, pretesos fentissos o guaridors de la crisi actual, Catalunya pot enorgullir-se d'ésser dels països genuïnament europeus; dels que no es disposen a fer màrxa enrera —de renunciar la iridiscència espiritual, per retornar a l'orbesa de la sang —en afrontar les clares exigències socials de la nostra època.

Devem estar-nè joiosos, però sobretot devem estar-hi amatents, cau-

tes; curiosos del desenvolupament de la vida política catalana. Mantenir una democràcia, una verdadera democràcia —no sols un règim fictici, d'enganyoses apariències i exhauste de vitalitat— és sols patrimoni, avui dia, dels pobles que a llur fortitud com a tals, uneixen en un clar coneixement de llurs destins i un culte sagrat a la virtualitat humana. Dels pobles que prosequixen l'alta tradició del vertader "europeisme", en una paraula.

Josep M.ª CORREDOR

Vida parlamentària

El Parlament català clourà aviat les seves sessions. Les temperatures estivals que es deixen sentir fortament tant a dintre com a fora del saló, no predisposen favorablement al treball de les col·lectivitats. No seria estrany, doncs, que la setmana vinent fos la darrera d'aquesta tongada parlamentària.

El conjunt de lleis que durant aquesta temporada ha legislat el Parlament, no tenen l'envergadura que altres lleis presentaven, però tenen també una real i positiva significació en el treball constant de la reorganització en la vida autònoma de Catalunya. Alguna d'aquestes lleis tindrà una categoria transcendental, avui insospitada, en dies futurs, ja que vénen a modificar una estabilitat que semblava perpètua, com per exemple la llei que estableix la judiridicitat de la dona. Actualment, amb la llei que començarà a regir el primer de gener de l'any vinent, la dona catalana té els mateixos drets jurídics que l'home, i probablement, en aquest sentit, serà la més lliure d'Europa. Cal fixar-se amb la transcendència d'aquesta llei, car les relacions jurídiques que establia el matrimoni queden en una situació completament diferent de la que prevalia fins ara.

Sembla que abans de clausurar-se el Parlament, el Govern hi portarà uns projectes de llei per tal que els diputats les estudiïn en els dies de vacances; són, primordialment, la Llei electoral, i la Llei plebiscitària. El seu sol enunciat ja evidència la seva importància capdal, i segurament aquests projectes mereixeran els honors dels comentaris, inclús ja en aquest estat primitiu de projecte, abans no siguin convertits en lleis definitives. Com és sabut, per l'Estatut interior de Catalunya, el Parlament català deu dissoldre's si, en efectuar-se en determinades condicions, que ara fixarà la Llei un plebiscit, aquest dona un resultat que evidència la manca de compenetració entre el poble i el seu Parlament.

Joventut Republicana d'Esquerra. - Girona

CONFERÈNCIA PÚBLICA

que es celebrarà en el Centre d'Unió Republicana, el proper dimecres, dia 18, a les deu de la nit, a càrrec de

JOSEP M.ª CORREDOR

versant sobre el tema:

«Catalunya davant el futur hispànic»

DAVANT D'UN NOU 10 D'AGOST

El pretext seria el problema català

El Comitè Revolucionari de l'any 31, a punt d'actuar novament

La Tierra", de Madrid, ha publicat una informació, en la qual diu:

"Ete verano, lejos de ser tan tranquilo como aparenta, habrá de tener una intensidad y una emoción muy superiores, sin duda, a todos y cada uno de los transcurridos desde el advenimiento de la República.

Y conte que al hablar así no nos referimos exclusivamente al pleito catalán. Ciertamente que en las últimas horas el problema vuelve a presentar características de gravedad. Pero cierto también que a nosotros, más que ese problema en sí, nos inquietan las maniobras de quienes, tomándolo como pretexto, pretenden asestar una puñalada al régimen en pie...

Todo parecía, sin embargo, claro y lógico hasta hace pocos días. El Gobierno Samper, tras el voto de confianza parlamentario, se sostendría en el Poder durante unas semanas, no en virtud de ningún mérito excepcional, sino que, según frase de una alta autoridad política, es "el menos malo". Así, con este Gobierno, iríamos pasando este período de menor actividad política que media entre el cierre del Parlamento y su reapertura, allá a principios de octubre.

Luego, pasado ya el verano, hundidas las derechas en su propia incapacidad, demostrado sobradamente su agotamiento, sería llegado el instante de abordar definitivamente el gran problema de la República y entregar el Poder a quienes de verdad se propusieran y lograsen su estabilización. Para ello sería preciso, la formación de un Gobierno de concentración republicana que diera satisfacción a los anhelos del país con una política de justicia social, de moral limpia y sin equi-

En el proyecto de Llei electoral, sembla que s'accepta en principi la representació proporcional, principi democràtic que regula, cada dia més, la representació popular. No és, però, tan eficient com molts partidaris del proporcionalisme es pensen, en el sentit de crear un treball legislatiu amb perentorietat —com necessita actualment Catalunya— com el sistema de la representació majoritària. El treball que fins ara porta fet el Parlament, no hauria estat possible si hagués estat elegit pel sistema proporcionalista.

Ja quasi ningú parla dels Diputats de la Lliga i amb la seva deserció s'han aniquilat. El més trist que els podia passar és aquesta negativitat que els envolta. Ni han fet dissoldre el Parlament, ni han privat que fes les lleis amb oportunitat, ni li han restat cap eficàcia. Es creien que sense ells es desplomarien les columnes, i el resultat ha estat una major fortitud, amb un treball més rítmic, més segur i més constant.

Si una altra vegada, per equivocació o pel que sigui, el poble català els hi delega alguna petita i migrada representació, segurament la mantindran amb avidesa. L'escarment ha estat massa fort i massa radical.

vocos, de conducta austera y recta, que supiera inspirar al país la necesaria confianza para afianzar definitivamente el régimen. Tal Gobierno, en el que sería preciso seleccionar a los hombres de más acendrada fe republicana y de mayor capacidad y limpieza de conducta, habría de ser quien, al finalizar el año en curso, fuese a unas nuevas elecciones donde las fuerzas republicanas dieran la batalla a las huestes reaccionarias venciendo sin género alguno de dudas, ya que junto al régimen estaría como está y estuvo en todo momento —la inmensa mayoría del país.

Esto es lo que lógicamente debería pasar. Esto es lo que pasaría, si para impedirlo no se estuviera tramando en las sombras una maniobra tortuosa y turbia, un movimiento reaccionario que, tomando cualquier episodio de la política por pretexto, iría en un plazo más o menos largo a la restauración de los Borbones.

Un Gobierno republicano como el que habría de formarse en el próximo otoño significaría, no sólo el afianzamiento del régimen, sino el extirpamiento de esa sredechas con sus vicios, lacras, monopolios, injusticias y privilegios. Los líderes reaccionarios lo saben perfectamente. Una vez formado ese Gobierno de concentración republicana, a ellos les quedaría muy poco que hacer en la vida nacional. Por eso laboran ahora intensamente en las sombras. Por eso se preparan a impedirlo. ¿Cómo? Ya ayer hablamos de un movimiento monarquizante en perspectiva. Hoy vamos a ser más concretos y explícitos.

Las derechas —todas las derechas unidas en un mismo odio a la libertad— están tramando a toda prisa un movimiento contrarevolucionario capaz de asestar una puñalada al régimen en pie. En un principio, el movimiento no tendrá caracteres monárquicos, sino simplemente de férrea dictadura cívicomilitar. El pretexto no hay que ser un lince para imaginárselo: el problema catalán se lo proporciona magnífico desde su punto de vista. Ya les sirvió en la célebre sanjurjada; y ahora lo piensan utilizar en este segundo 10 de agosto en perspectiva.

El peligro de este movimiento es mayor de lo que pudiera suponerse a primera vista; mayor, desde luego, que cuando Sanjurjo intentara su descabellado golpe de mano de Sevilla y Madrid. Porque ahora las huestes monarquizantes han conquistado muchas posiciones que entonces no tenían y ciertos puestos están en manos de gentes que les son totalmente adictas.

Entran en la conjura en preparación todos los elementos de los distintos grupos derechistas. Aunque en la finalidad no están de acuerdo, en los primeros pasos están todos conformes, soñando cada uno en que el triunfo definitivo habrá de pertenecerle. No es realmente muy difícil esta agrupación derechista. Porque bien sabido es, que ha provincias levantinas, castellanas y nordestinas donde se confunden totalmente los elementos católicos, los tradicio-

nalistas y los monárquicos de Renovación Española.

Para que el Gobierno vea la exactitud de la información que tenemos en nuestro poder, diremos que hay en la Ciudad Lineal un hotelito merecedor en los actuales momentos de la máxima atención. Perteneca a un familiar muy cercano de cierta alta autoridad eclesiástica que siempre —y más desde el advenimiento de la República— hubo de distinguirse por su monarquismo.

En este hotelito se han celebrado en los últimos días varias reuniones. A las mismas acuden gran cantidad de caballeros monárquicos, de aristócratas ultrareaccionarios y de grandes primates de la Iglesia. En algunas pudo advertirse la asistencia de quien, por su puesto, hubo de influir no poco en las negociaciones que con el Vaticano se están realizando.

En una de esas reuniones, celebrada hace tan sólo diez días, se lanzó la idea de utilizar las poderosas influencias de varios de los reunidos para lograr que la amnistía alcanzara también al cardenal Segura y pudiera éste retornar a España con todos los honores. Los concurrentes acogieron satisfactoriamente la propuesta e inmediatamente el dueño del hotel escribió al cardenal, ofreciéndole un retorno triunfal, parecido al de todos los monárquicos que volvieran del destierro, sólo que mucho más ruidoso, por tratarse de la primera autoridad eclesiástica.

A los pocos días llegó la contestación. ¿Qué decía? Pues que rechazaba los ofrecimientos que le hacían porque no los necesitaba para nada. Y aún añadía textualmente:

"Yo estoy dispuesto a no entrar en España hasta que lo haga acompañando a D. Alfonso de Borbón en su regreso triunfal."

El movimiento preparado ha de estallar en fecha próxima, mucho antes desde luego de que termine este verano. Entre sus organizadores figuran elementos destacados de todas las minorías derechistas, y especialmente de Acción Popular, que son, por ahora, quienes llevan la dirección del mismo. Aparentemente, entre las fuerzas reaccionarias —especialmente entre las huestes de Renovación y las de la Ceda— hay grandes rivalidades. En realidad, existen. Pero todo se olvida con tal de poder causar un grave daño al régimen odiado por todos ellos. El origen de la disputa entre las huestes reaccionarias es puramente económico.

Pero, repentinamente, todo el panorama haviado. Las pugnas han desaparecido de la noche a la mañana. Todas las huestes reaccionarias participan en el movimiento. Las derechas confían en Gil Robles. Ven en él un gran dictador del futuro inmediato. Y han cesado en los ataques que hubieran de dirigirse durante los meses precedentes.

En realidad, las derechas han visto con claridad la situación y están dispuestas, al parecer, a jugarse el todo por el todo. Saben que en una nue-

va lucha electoral, sin disfraces ni maniobras, los resultados serían totalmente distintos a los del pasado noviembre. Temen a un Gobierno netamente republicano y a una política de justicia social. Van a tratar de impedir que es Gobierno se forme y esas elecciones lleguen. Para eso se prepara este segundo 10 de agosto.

Las derechas todas han pensado en Gil Robles como caudillo.

—¿Ve usted —decía no ha muchas horas uno de sus mayores amigos y admiradores— como Gil Robles interrumpió su luna de miel a las pocas horas de su matrimonio ante una orden para venir a Madrid sin otra finalidad que atacar a Martínez Barrio? Pues con igual presteza acaudillará este movimiento que se organiza ya, que se cierne amenazadoramente sobre los hombres de izquierda...

Acaso en estas palabras haya un poco de exageración. Quizá Gil Robles no sea el caudillo de ese movimiento reaccionario. Pero lo que es evidente es que el movimiento se prepara, que el Gobierno debiera comenzar inmediatamente la adopción de medidas energéticas y que si no lo hace no está muy lejano el día en que todos habremos de luchar en las calles en defensa de la libertad y de la República.

Por fortuna, si en los medios gubernamentales nada se ha advertido que pueda indicar alarma ante la existencia de ese movimiento monarquizante, muchos republicanos de las más diversas tendencias están dispuestos a impedir que el complot reaccionario les coja desprevenidos y pueda triunfar, aunque sólo sea por un solo momento. El señor Martínez Barrio visitó días atrás al Presidente de la República. A esta entrevista se le ha concedido por todo el mundo una extraordinaria importancia. ¿Tuvo alguna relación con las amenazas de movimientos derechistas para inferir un grave quebranto a la República? No tenemos motivos, como es natural, para conocer al detalle la entrevista; pero dadas las circunstancias actuales y la seguridad de esos preparativos reaccionarios, no sería demasiado sorprendente que también hubieran hablado de este asunto.

Por cierto, y en relación con el señor Martínez Barrio, parece ser que en estos días, y ante la gravedad de la situación, ha sido requerido por determinados elementos auténticamente republicanos para poner en práctica una iniciativa contra la monarquía hasta conseguir derrumbarla, para defender al régimen contra todas las asechanzas.

Este Comité revolucionario estaría integrado por las mismas personas que lo formaban en 1931, con sólo dos excepciones lógicas: la del señor Alcalá-Zamora, en virtud del elevado puesto que ocupa, y la del señor Lerroux, por los compromisos contraídos con las derechas. Al parecer, esta iniciativa está en marcha, y entre los primeros en prestarle su apoyo más entusiasta figura el presidente del Tribunal de Garantías, señor Albornoz.

Este Comité, tan pronto como quedase nuevamente constituido, dirigiría una alocución al país diciendo que la República corre grave riesgo ante las arremetidas reaccionarias, y que para salvarla se restablece el mismo Comité revolucionario que tres años atrás con el apoyo de todo el pueblo, consiguió hundir en el polvo la vergüenza de la dinastía borbónica.

Sinceramente hemos de expresar nuestra satisfacción por esta actitud. No tan sólo por el hecho en sí, sino porque es una demostración fehaciente de que los republicanos, viendo el peligro que les amenaza, se preparan para hacerle frente. Y si todos están preparados y en el puesto que les corresponde, serán inútiles los empeños reaccionarios por destruir la República y someter a España al yugo de otra dictadura militar.

Mientras, las derechas siguen preparándose activamente.

En las oficinas de Acción Popular situadas en la calle de Serrano, se advierte estos días extraordinario movimiento. Se fortalecen puertas y ventanas, colocando refuerzos de hierro; trabajan activamente buen número de obreros, realizando determinadas reformas; se transforma la casa, en fin de cuentas, en una fortaleza auténtica, como si se temiera de un momento a otro un asalto a la misma, con gran alarma de los vecinos, que han perdido la tranquilidad desde que las huestes de Gil Robles decidieron instalarse en dicho lugar.

Además, y para mayor tranquilidad de los elementos reaccionarios, constantemente prestan servicio de vigilancia en las inmediaciones del local diez o doce guardias de Seguridad. Al asalto. Pero, por lo visto, a los seguidores del señor Gil Robles no les parece bastante con esta protección. Y ahora —por lo que sea— se fortifican apresuradamente, como si hubieran de resistir un largo asedio.

Yes curioso consignar, como detalle que tiene cierto interés, que un día de la pasada semana entraron en la finca cuatro camionetas abarrotadas de colchones, que fueron descargados prestamente, así como unas cajas un tanto sospechosas, que nadie sabe lo que pudieran contener.

Pero acaso esto de Acción Popular y su fortalecimiento no tenga sino una relativa importancia. Quizá sea, en el fondo, producto del pánico determinado por el convencimiento de que "todo el país está a su lado". Mas, relacionado o independiente de este apresurado fortalecimiento de las oficinas de Acción Popular, lo grave en los actuales momentos es el complot monarquizante que se prepara. Ya señalamos sus características, y dijimos que el pleito catalán sería el pretexto buscado. Hoy no tenemos que rectificar una sola palabra. Hemos de afianzarnos, por el contrario, en cuanto dos días atrás dijéramos. Damos otra vez la voz de alerta. Y si quien debe no sabe escucharla, allá él con su responsabilidad..."

"VIVA CATALUÑA"

No hi ha ningú que sigui capaç de preveure quin ús farà el Govern de la República espanyola del vot de confiança que li han donat els monàrquics del Parlament. Faci el que vulgui, serà dolent, perquè és incapaç de fer res superior al nivell de la seva intel·ligència. La dignitat de catalans i de republicans ens posa fora de l'abast de totes les bestieses que pugui continuar fent el Govern Samper.

Quelcom poderosíssim ens fa incompatibles.

Catalunya és susceptible a la comprensió, a la noblesa i a tot sentiment enlairat; la ximpleria, la imbecilitat i la malignitat només poden produir-nos: llàstima o fàstic.

Si Samper fos Espanya, no caldria parlar-ne ni escriure'n un mot més; no valdri ala pena. No hi hauria problema, allà tot el ramat de Sampers que constituïssin un estat, que seria curiós i divertidíssim, i digne d'un minucios estudi per als defensors de les teories "darwinianes".

El conflicte el creen els que a Salamanca, a Madrid, a València, a Bilbao i a altres llocs de la península han cridat, amb emoció i amb entusiasme el "Viva Catalunya" que contenia una rebel·lia i una inquietud incomprendibles per als professionals del ferrocarril, però que a nosaltres, catalans de soca-arrel i esquerrans fins a l'ànima, ens obliga, en aquests moments decisius, a sacrificar, provisionalment, part de les nostres conviccions.

El "Viva Catalunya" que ha ressonat aquests dies per diversos indrets d'Ibèria és l'inici i la prometença d'un futur esperançador. Hem dit, milers de vegades, que el nostre nacionisme era llavors de nova vida; aquest amor lluminós, gran i ample, a la nostra única Pàtria, ens ha obert de bat a bat les portes de tots els desficiis socials de la nostra època; i en la maduresa ubèrrima d'aquest sentiment, constatem amb joia que la llavor s'escampa i comença d'arrelar en terres fins ara ermes al sentiment just de la llibertat col·lectiva. El "Viva Catalunya" que ara

han pronunciat milers de ciutadans no catalans, són mots d'infants grans que van a la nova vida i que, per a expressar el seu voler, escullen els mots que s'apropen als que dirien si coneguessin fonament el llenguatge que anhelaven saber.

El "Viva Catalunya" d'ara, ens afalaga, i ens enforteix en la nostra lluita per la llibertat catalana que en aquests moments, té com a arma de combat una llei per a la gent del camp; però la joia íntima que ens produeixen aquests dos mots d'adhesió i d'encoratjament, tenen un abast més gran que aquesta col·laboració circumstancial de les esquerres espanyoles.

El ciutadà de Madrid, de Salamanca i de València, que, trencant un esclavatge de segles, en un despertar humaníssim ha sabut cridar un "Viva Catalunya", s'ha redimit de la barbàrie que l'havia ensenyat a odiar-nos.

Gràcies amics, gràcies de tot cor. Tenim braó i fe de sobres per a lluitar i per a vèncer sols. No és pas pederter el dir-ho: ho hem demostrat quan tot i tothom estava contra nostre. Ara, però, ens plau de remercier-vos ben sincerament el vostre "Viva Catalunya", que conté una comprensió que val més i serà més útil que l'esforç dels vostres braços i de la vostra sang mateixa.

Gràcies, amics; continueu la ruta començada, no defalliu, emmiralleu-vos en el nostre exemple, esborreu recels i odis i enterreu els "moris" junt amb els que tenen interès a propagar-los.

Avant, amics; i quan, en lloc de cridar "Viva Catalunya", ja domineu més bé el llenguatge de la vostra renaixença espiritual i col·lectiva i sapi-gueu dir ben alt i ben fort "Viva Castilla", "Vixca València", com es fan sentir el "Visca Catalunya" en la nostra terra i el "Gora Euskadi" a Bascònia, llavors serem més que amics i col·laboradors: serem germans; i la fraternitat ens unirà amb llaçades afectuoses que ens faran estimar tan sincerament com sincerament ens hem odiat tots els segles que hem viscut units per força.

Nòtules

LA DEMOCRACIA ARMADA

Els sistemes polítics evolucionen a mida de les exigències del temps que passa. Així si les necessitats econòmiques dels pobles han senyalat la caiguda de lliberalisme econòmic, per a deixar pas a l'economia dirigida i a les formules socialitzants, peus forts de les directrius dels partits d'esquerra d'avui dia, la posició de la democràcia moderna adopta nous dispositius per a subsistir i defensar-se.

Abans, la democràcia en tenia prou per a garantir la seva subsistència amb la cuirassa de mitjans polítics i amb l'estructura estatal que amb major o menor eficàcia la cubria de qualsevol cop de mà. Avui ni una ni l'altra d'aquestes defenses és prou sòlida i segura. Avui l'anti-democràcia ha bastit en la força de les organitzacions militaritzades una gran escomesa contra l'autèntica sobirania popular, en forma que ha reeixit, en el seu afny dictatorial posant en joc les milícies de camises de color, que han suplantat el règim democràtic per institucions feixistes que han emprat la força per a imposar-se. Exemples a Alemanya i a Itàlia, per a citar els més sobressortits.

La crisi actual de la democràcia porta a la meditació sobre els procediments de defensa del sistema, contra tota veleïtat feixista, i el verí que porta la reacció anti-democràtica, obliga a pensar en utilitzar procediments que contrarrestin aquella ofensiva. La democràcia blanca ha finit en el món. En substitució d'ella neix la democràcia armada, únic mitjà eficaç per a mantenir le sessències vitals que la democràcia entranya com a estructura òptima del governament dels pobles.

Catalunya sota l'ègida d'uns partits d'esquerra no podia seguir soplujant una democràcia inermes. Es un cas de legitima defensa i, per tant, amb circumstàncies jurídiques per a argumentar en son favor. (Així ni els més ardis defensors de la juridicitat podran tenir res a dir-hi.) Res té d'estrany, doncs, que si és lícit per a atacar i combatre que els feixistes organitzin milícies de xoc, la democràcia esquerrana armí els adeptes en la forma i manera que estimi més adient. L'inconscient cridria que armen els homes de Lliga Catalana a casa nostra, són els clams del despit, la dèria dels fracassats, el desesper dels que veuen que contra el poble en armes, el que voldrien destruir es defensarà i obtindrà el triomf contra tots i contra tothom. Tot el que diuen del sometent i dels escamots, no són més que jermiades de l'impotència i expressions d'un fariseisme partidista tan barroer com infecte.

LA VICTÒRIA QUE ES PALPA

El plet entre els Govern central i autònom sembla que toca al seu fi. Catalunya, amb el seu gest masculí i ferm, ha comprès l'ànim de propis i estranys. Mai en els temps moderns la nostra terra havia mantingut una actitud més digna i més eficaç. Les veleïtats "heroiques" del catalanisme de la Lliga no eren més que esgarips inconsutils i focs d'encenalls, més propis d'una expansió lírica que no pas reflexe de la ferma, serena i decidida voluntat d'un poble, que no era tal perquè no comptaven aquells moviments amb l'adhesió de la massa, sinó que eren uns mers impulsos d'unes cledes i encara les menys disposades a l'acció que podia ésser contundent.

Ara, mirades les coses en perspectiva, veiem la poquedat actuant del catalanisme de la Lliga en els moments

aguds i difícils, i comprenem que un verbalisme inoperant era el que arrancava, sense ulteriors conseqüències, les ovacions sorolloses dels excessos oratoris en els mitings i de les frases rimbombants dels manifestos polítics. Així en el famós moviment després de l'assemblea de parlamentaris, rera el jurament dels alcaldes congregats en un teatre barceloní, no en quedava res de viu i de masculí en el moment crític.

Ara hem tingut una sensació diversa amb l'actitud del Govern de la Generalitat en el conflicte plantejat amb Madrid; per això ha respost el poble com a massa; per això hem plantat ben fonda l'estaca; per això a Madrid han comprès que ara sí que anava de debó; per això Catalunya, amb el seu gest masclé, s'ha imposat i espera fruit de la victòria que li correspon com a poble lliure, com a poble digne i com a poble fort, tot d'una pesa.

ESPORTS

El partit de diumenge passat entre el "Terrassa" i el "Girona" semblava prometedor d'una bona tarda de futbol. Així ho creïem nosaltres i la majoria del públic que va acudir a l'Estadi de Vista Alegre.

Ens vàrem errar de mig a mig. Fou un partit vulgar —dels més vulgars— sense emoció i carent de jugades de mèrit o simplement espectaculars.

Havia despertat força espectació la presentació de l'onze egarenc, ja que encara era recent la seva esplèndida actuació en el Torneig de Promoció. Però no desenvoluparen ni de bon tros el joc habitual en ells, per presentar-se amb cinc suplents.

Cal remarcar, però, l'entusiasme que posaren en la lluita i que a fi de comptes havia de proporcionar-los-hi el triomf.

Contràriament, el "Girona" es mostrà apàtic durant tota la partida. Els seus elements no s'entengueren i efectuaren unes jugades que en lloc d'un equip de primera categoria, semblava que juguessin a la categoria amateur i encara.

Sobressortí per damunt de tots vint-i-dos, en Bussot, que efectuà una partida plena d'encerts i entusiasme. El seguiren en ordre de mèrits, Piny i Loyola.

L'únic gol de la tarda l'aconseguí el "Terrassa", ja ben entrada la segona part, per mediació de Rius, en rematar de cap un bon centre de Marzo.

El tancament de temporada no pogué ésser més desgraciat.

CÒRNER

CENTRE D'ESPECIFICS UNIC A LA COMARCA

Els millors productes medicinals. — TOTS ELLS D'ORIGEN. Unics de propietats terapèutiques garantides.

FARMACIA RIBAS

Plaça de les Castanyes :: GIRONA :: Telèfon, 144

ORTOPEDIA DR. ROCA

La més antiga. • La més ben assortida. • La que ven els articles a preus més econòmics.

IRRIGADORS COMPLES DES DE 250 PESSETES.

BRAGUERS - PERFUMERIA

PRIMER CENTRE D'ESPECIFICS ES LA Farmàcia Doctor Roca i Fill

LA CREU ROJA - Telèf. 135 - Plaça de l'Oli. - Girona

J. Balaguer i Tort

ADVOCAT
Carrer Progrès, 12-1.er 1.
GIRONA
Telèfon núm. 153

- CALÇATS - MALARET

Vendes a l'engròs i detall

RAMBLA LLIBERTAT, 5
GIRONA

ESMOLAMENT DE NAVALLS A LA PERFECCIÓ

Vendes de tota mena d'articles propis per Barberia. Gavieria fina - Gran assortit en Perfumeria.

Josep Serra
ARGENTERIA, 10
GIRONA

CAFÈS

Cornellà

S. CRES EMPAQUETATS
TELÈFON, 321
GIRONA

CRQUES'TRINA NEW-JAZZ-BABY

PRIMERA CATEGORIA ORIGINAL I MODERN REPERTORI-BALLABLES NACIONALS I ESTRANGERS

Per a contractes, CELS FERRER
C. St. Feliu, 19 - GIRONA

Ignorància?

Realment, no sabem ben bé si es tracta d'un cas d'ignorància o d'una barra formidable. En l'avinentesa d'haver llogat l'actual Ajuntament uns locals per a les escoles recentment creades, "Diari de Girona" digué que eren les primeres que es creen a Girona de la República ençà, llevat de les de Pont Major. No deixarem passar en silenci aquesta xifra afirmació, i detallarem minuciosament les escoles creades pel primer Ajuntament republicà de Girona: Doncs bé, "Diari de Girona" insisteix en aquella afirmació.

"Diari de Girona" reconeix ara que l'Esquerra ha graduat escoles unitàries i que ha descongestionat l'ensenyança al centre de la ciutat, i afegeix: "Una cosa és, però, agafar quatre o cinc escoles que ja existien com a unitàries i convertir-les en una graduada, o bé treure escoles unitàries d'un mateix edifici i escampar-les per llocs diferents, i altra és crear noves escoles."

Aquestes ratlles que transcrivim tan poden significar el comble de la ignorància com el de la mala fe. Ignorància evident és el de creure que crear noves escoles és llogar uns locals al carrer de la Rutlla. Perquè, ¿si l'Estat no hagués creat les noves places de mestres, què n'haurien fet del local del carrer de la Rutlla? L'Esquerra no ha deixat de fer l'elogi degut del darrer Ajuntament de la monarquia que tingué la bella iniciativa de la construcció dels Grups Ramon Turró i Ignasi Iglésies. Però, ¿de què haurien servit aquests bells edificis sense la creació de les noves places de mestres que comportaven, això és, sense la creació de noves escoles? Evidentment, ja no és pròpia d'un sol home de la Lliga la ignorància de creure que una escola és un edifici: els homes de "Diari de Girona" la comparteixen.

Però les ratlles abans transcrites són també un cas de mala fe. ¿On són les unitàries que s'han reunit per a

convertir-les en una graduada? Esperem que "Diari de Girona" ens ho digui. I ¿què vol dir treure escoles unitàries del mateix edifici per escampar-les per la ciutat? Perquè el que s'ha fet ha estat graduar tres escoles unitàries, que vol dir convertir tres escoles en deu, això és, que on hi havia tres mestres, ara n'hi han deu.

I insistim en creure en aquesta mala fe, perquè "Diari de Girona" té prou mitjans per documentar-se bé, puix que una de les noves escoles creades per l'Esquerra, és ara desempenyada per un redactor del "Diari".

Cal, ara, que insistim en una afirmació nostra d'anterior edició: l'actual Ajuntament no ha creat cap nova escola. Les sis noves escoles de Girona, dues de nens, dues de nenes i dues de parvuls (i no una escoles al carrer de la Rutlla) han estat creades única i exclusivament per gestions dels homes de l'Esquerra, com ho justifica la data de la creació llur, els primers d'abril, quan no hi havia temps material per a què els que regeixen actualment la ciutat poguessin haver gestionat la creació de cap escola. Així, la creació de les escoles que s'instal·laran al carrer de la Rutlla es deu únicament als nostres homes.

I, per acabar: Abans de l'adveniment de la República hi havia a Girona 14 mestres. En acabar la seva gestió el primer Ajuntament republicà, hi havien 30 mestres. Aquest és el brillant balanç esquerrà quant a escoles creades per l'Ajuntament esquerrà de Girona. Celebrariem que, com diu "Diari de Girona", això fos un trist balanç de l'esquerra". Perquè voldria dir que els homes de la Lliga haurien, almenys, duplicat el nombre de mestres actuals, la qual cosa ens plauria en gran manera. Però, volem aventurar un pronòstic: Aquest Ajuntament, que tant es diu amant de la cultura, no sollicitarà la creació de cap escola de primer ensenyament. I si no, al temps!

Una obra de bon govern

L'Institut d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya acaba de publicar un fullet, acuradament imprès, titulat "Ordenació Econòmica de la Casa de Caritat de Barcelona", en el qual el senyor Josep Irla, President del Patronat d'Assistència Social de les Cases de Caritat i de Maternitat i Protecció de Menors de Barcelona, dona compte de la seva gestió en tancar-se l'exercici econòmic del primer semestre de 1934.

De la lectura d'aquesta documentat treball apareix que, gràcies a les encertades disposicions preses pel senyor Irla des que començà la seva actuació com a Cap dels Serveis d'A. S. de la Generalitat, a primers de gener d'enguany, el dèficit de la Casa de Caritat, que el 31 de desembre darrer era de 416.979'16 pessetes, el 31 de març proppassat quedava ja reduït a pessetes 158.185'95, i en tancar el mes de juny s'haurà ja extingit, passant a convertir-se en un superàvit de 43.801'37 pessetes.

L'ordenació econòmica i financera de la Casa de Caritat no solament ha resolt un problema intern de la institució, sinó que ha fet possible la unificació administrativa amb la Casa de Maternitat i Protecció de Menors, que depenen del mateix Patronat, i ha d'ésser altament beneficiosa per als tres organismes.

La gestió del senyor Irla va aplicar-se tot seguit a incrementar ingressos i a reduir despeses innecessàries, anant a una revisió de cada una d'elles, sense menysprear cap economia, per modesta i insignificant que fos; i per a regularitzar i ordenar l'economia de la Casa de Caritat fou concertada una operació de crèdit amb el Banc d'Espanya, mitjançant pignoració de la part que fou necessària de valors que la mateixa hi tenia en dipòsit.

Felicitem el nostre estimat amic senyor Irla, per haver solucionat, amb una actuació enèrgica i assenyada, el greu problema econòmic de la Casa de Caritat de Barcelona.

Enllaç

El proper diumenge, dia 15, a les dotze del matí, al Jutjat municipal de Sant Esteve de Bas tindrà lloc l'enllaç matrimonial del jove Artemi Casanovas i Pié, mestre de la Canya i bon amic nostre, amb la senyoreta Pilar Torres i Callís, d'aquella localitat.

No cal dir com desitgem als futurs esposos tota mena de felicitats.

Comarques

La Bisbal

L'Ajuntament de La Bisbal ha acordat nomenar professor auxiliar de Música de les Escoles Municipals a l'amic Magne Bosch.

Esperem, doncs, poder veure ben aviat els resultats pràctics de la tasca a realitzar en aquells centres escolars.

Palau Sacosta

Dissabte passat, dia 7 del corrent, i organitzat per la Joventut del Centre Republicà Federal recentment constituïda, tingué lloc davant el seu estatge una audició de sardanes seguides d'un lluit ball, quin acte resultà molt més concorregut del que els seus organitzadors calcularen de bell antuvi.

La nova més amunt apuntada, poc interès que el de simple informació tindria, si no fós per l'especial posició política d'aquest poble, encara fins fa poc dins les urpes d'un dels més vergonyants i furibunds caciquismes, sota el qual encara hi ha qui es troba. Molts però, us preguntareu, i quina relació poden tenir els actes que celebri una Joventut Republicana amb l'actuació d'un caciquisme? Tractant-se de Palau, poble en extrem rar en el que fa referència a civilització política, molta en té. Veureu com. Quan s'inaugurà aquella "casa" que la gent de dretes en diu el seu centre i que ara precisament no recordem com fou batejat, ja que tothom l'anomena... pel

seu nom, —que no és justament el que ells li posaren sinó un altre, del qual ja donarem oportunament compte als nostres lectors—, els dits subjectes pronosticaren als seus afiliats un vast pla d'actes i festeigs, que només han tingut realitat en l'imaginació d'aquesta pobra gent, doncs encara és l'hora que he mde veure n'hagin celebrat cap. La Joventut Republicana, en canvi, en els pocs dies que compta d'existència ja ha organitzat dues festes que no podien ésser més concorregudes. Entre els assistents a aquestes hi veiem alguns no precisament socis de la nostra Joventut, sinó joves "adictes" al Centre del senyor Rector, i que no solament hi assistiren si que també contribuïren a satisfer les despeses. Aquests xicots tot i que els seus pares encara romanen sota el jou i les amenaces d'aquell vil home enrotanat, en veure l'esplendor que revesteixen els nostres festeigs, no poden més que venir a fer-hi cap. I consti que a aquests nois no els hi ho retreiem com mofa, ben al contrari, els planyem perquè sabem que molts d'ells pensen com nosaltres i que tard o d'hora vindran a ajudar-nos per defensar els nostres nobles ideals.

Ens neguem a transcriure, pel grolleres que són, les al·lusions que ens feu un significat membre d'aquella Casa-Sucursal de "Mossèn Francisco", volent dir que d'aquí endavant ens passaran la mà per la cara en el que sigui. Nosaltres sols ens limitarem a respondre que el que volem són fets i no paraules.

CORRESPONSAL

BREVIARI

El proper diumenge, dia 15, a les 12 del matí, contrauran matrimoni civil el nostre amic i antic col·laborador senyor Artemi Casanovas amb la senyoreta Pilar Torres i Callís.

La nostra més entusiasta enhorabona.

★

El "Diari de Girona", per no ésser menys que els seus confreres barce-

lonins, fa alguns dies va anunciar que notava quelcom de "tendències" en les emissions de Ràdio Barcelona.

Què és el que donarien tots aquests que donen vida a aquest full de sagristia que surt a Girona, perquè en anunciar "...parla el President de Catalunya...", parlés un Abadal o un Cambó? Qualsevol dia són capaços de buscar conflictes, àdhuc amb els serenos...

QUE VIURES PESCA SALADA
CONSERVES de tota mena
B. OLIVERES
ABEURADORS, 7. GIRONA

Exprès - Bar
Situat a la Rambla - GIRONA - Tel. 109
Begudes de les millors marques
Respons econòmics
OBERT NIT I DIA
Del primer d'Octubre al 30 d'Abril, temporada de marisc
Ostres-Percebes-Almejes-Gambes rebudes diàriament a les 5 de la tarda

Pianos Manubri de lloguer
Antoni Mas
Caldes de Malavella

Caldereria i Calefacció Central
Valentí Furtet
FUMISTERIA
Soldadura autògena
C. Calderers, 13 GIRONA